

Studieplan for Bachelorstudiet i velferdsfag

Status: Anbefalt av avdelingsstyret ved ØKS 14.05.03, revidert etter høring m.v. 16. juli 2003

<i>Innledning</i>	2
<i>Mål</i>	2
<i>Hovedtrekk i studieplanen</i>	2
<i>Hva studiet kvalifiserer for</i>	2
<i>Opptakskrav</i>	3
<i>Organisering og arbeidsmåter</i>	3
<i>Internasjonalisering</i>	3
<i>Vurdering</i>	3
<i>Pensum</i>	3
<i>Generell informasjon</i>	3
<i>Organisering i moduler</i>	3
SEMESTERVIS OVERSIKT OVER MODULER I VELFERDSSTUDIET	4
1. STUDIEÅR	5
<i>Politikk, samfunn og velferd</i>	5
<i>Forvaltningsrett</i>	8
<i>Organisering av velferdsforvaltningen</i>	10
<i>Innføring i samfunnsøkonomi</i>	12
2. STUDIEÅR	13
<i>Velferdsrett</i>	13
<i>Brukermedvirkning og samhandling</i>	14
<i>Velferdssosiologi og psykologi</i>	15
<i>Arbeidsmiljø og arbeidsrett</i>	16
<i>Praksis</i>	17
3. STUDIEÅR	18
<i>Sosialmedisin og rehabilitering</i>	18
<i>Brukerveiledning, utredning og oppfølging</i>	19
<i>Valgfag</i>	20
<i>Fordypningsoppgave</i>	21
<i>Oversikt over viktige lover, forskrifter og bestemmelser</i>	22

Innledning

Velferdsstudiet passer for mennesker som vil arbeide i direkte kontakt med pasienter/brukere/klienter og kvalifiserer både for klientrettede og administrative oppgaver i velferdsforvaltningen.

Studiet er yrkesrettet samtidig som det har en teoretisk og forskningsbasert forankring. Studiet er utviklet i et samarbeid mellom høgskolene i Agder, Nord-Trøndelag, Tromsø og Oslo.

Mål

Gjennom det treårige studiet i velferdsfag skal studentene erverve teoretisk og praktisk kompetanse for klientrettet og administrativt arbeid i velferdsforvaltningen. Studentene skal tilegne seg innsikt i velferdspolitikken overordnede mål og velferdssystemets virkemåte overfor brukerne. De skal skaffe seg oversikt over aktuelle velferdsordninger og opparbeide forståelse for hvordan de enkelte tiltak, hver for seg og samlet, bidrar til å ivareta brukernes behov. Ved å tilegne seg breddekunnskap og helhetsforståelse skal studentene utvikle sine forutsetninger for samarbeid. Velferdsstudiene skal bidra til å fremme samarbeidskompetansen mellom de aktører som brukerne møter. Studentene skal lære seg utøvelse av faglig skjønn i saksbehandling på grunnlag av kjennskap til regelverket, forståelse for velferdslovgivningens intensjoner og innsikt i juridisk metode. Studentene skal utvikle kompetanse for å møte brukerne på en profesjonell måte og til å mestre samhandling med mennesker i en vanskelig livssituasjon og de skal opparbeide seg bevissthet om egne normer og verdier og innsikt i den betydningen dette har i yrkesutøvelse overfor brukere med ulik kulturbakgrunn.

Hovedtrekk i studieplanen

Studieplanen angir sentrale mål og verdier som studiet skal bygge på. Gjennom valg av arbeidsform, innhold i undervisningsmoduler og pensum framkommer også den profil som er valgt for studiet. Bachelorstudiet i Velferdsfag omfatter ulike fagområder og arbeidsformer som gjør studentene i stand til å arbeide i et samfunn hvor det stilles krav om evne til å kommunisere, samhandle og bidra til å løse sammensatte problemer.

Bachelorstudiet er organisert som et heltidsstudium bygd opp med moduler. Flere av modulene blir også tilbudt som frittstående kursmoduler. Disse kan integreres i bachelorstudiet etter nærmere vurdering. Studiet vil på denne måten kunne gjennomføres på deltid. Det vil bli utarbeidet egne undervisningsplaner for den enkelte modul. Studiet er basert på faglig samarbeid med bachelorstudiene i sosialt arbeid, offentlig styring, fysioterapi og ergoterapi.

Med arbeidsformer som prosjekt og arbeid i grupper ønsker man å fremme studentens evne til å stille relevante faglige spørsmål. Det trenes på å innhente data og annet kunnskapsstoff for kritisk analyse og å bearbeide dette muntlig og skriftlig. Det vil bli lagt vekt på å gi studenten muligheter for personlig vekst og utvikling.

Særlig første studieår har en forvaltningsmessig profil med stort innslag av administrative fag, mens klientrettede fag kommer sterkere inn i 2. og 3. studieår. Studiet henter sitt kunnskapsgrunnlag fra samfunnsvitenskapelige fagområder, sosialt arbeid, helsefag, juss og økonomi. Personlig kvalifisering er av stor betydning i klientrettede stillinger i førstelinjetjenesten. Dette vil bli vektlagt ved ferdighetstrening, praksisutplassering, klientkontakt og kommunikasjonstrening. En fordypningsoppgave inngår i det 3. studieåret.

Hva studiet kvalifiserer for

Studiet fører fram til graden "Bachelor i velferdsfag". Studiet gir kompetanse for klientrettet arbeid og saksbehandling i velferdsadministrasjonen. Studiet passer både for unge studenter uten erfaring fra velferdsforvaltning og for personer som allerede er ansatt i ulike etater og organisasjoner.

Opptakskrav

Generell studiekompetanse eller godkjent realkompetanse.

Organisering og arbeidsmåter

Første år er undervisningen i store trekk felles for velferdsstudiet og bachelorstudiet i offentlig styring. I andre og tredje studieåret vil undervisningen i alt vesentlig være separat for velferdsstudiet, men det kan være noen emner felles med bachelorstudiet i sosialt arbeid. Det vil bli benyttet varierte arbeidsformer, så som gruppearbeid, individuelt arbeid og forelesninger. Særlig i 2. og 3. studiår blir det lagt vekt på kopling mellom teori og praksis bl. a. gjennom praksisperiode og fordypningsoppgave.

Internasjonalisering

Det vil bli lagt til rette for at studenter som ønsker det, vil kunne ta deler av studiet ved utenlandsk utdanningsinstitusjon.

Vurdering

Vurderingsformene vil variere. Hver modul vil ha en eller flere innleveringsoppgaver. Obligatoriske oppgaver må være godkjent før studenten kan gå opp til eksamen. I noen moduler benyttes mappevurdering sammen med skoleeksamen.

Se for øvrig Forskrift for eksamen ved Høgskolen i Oslo:

http://www.hio.no/for_studenter/lover_og_regelverk

Pensum

Det vises til pensum under hver modulbeskrivelse. Det tas forbehold om mindre endringer i pensum underveis. Evt. endringer kunngjøres på faglige nettsider og på elektronisk oppslagstavle.

Generell informasjon

Det vises til heftet "Viktig studieadministrativ informasjon" som deles ut til nye studenter ved studiestart. Her finnes informasjon om eksamen, frister, avgifter etc.

Det vises også til lover, forskrifter og regler som gjelder for studenter ved Høgskolen i Oslo:

http://www.hio.no/for_studenter/lover_og_regelverk

Organisering i moduler

Bachelorstudiet sammensatt av fagmoduler, praksisperiode og en fordypningsoppgave (jf. oversikt på neste side). Det undervises i to moduler parallelt hvert semester. Praksisperioden i 4. semester er lagt til slutten av semesteret. En modul omfatter ett eller flere delemner. Omfanget av hver modul kan variere fra 10 til 20 studiepoeng. Innhold, organisering, vurderingsform og tilhørende pensum framgår av egne planer for alle moduler.

Semestervis oversikt over moduler i velferdsstudiet

Modulene undervises to og to parallelt i hvert semester

1. semester	2. semester	3. semester	4. semester	5. semester	6. semester
*Politikk, samfunn og velferd (20 s)	Organisering av velferdsforvaltningen (15 s)	Velferdsrett (15 s)	Velferds-sosiologi og psykologi (10 s)	Sosialmedisin og rehabilitering (10 s)	Valgfag (10 s)
Forvaltningsrett (10 s)	Innføring i samfunnsøkonomi (15 s)		Arbeidsmiljø og arbeidsrett (10 s)	Veiledning, utredning og oppfølging (20 s)	**For-dypnings-oppgave (20 s)
		Bruker-med-virkning og sam-handling (15 s)	Praksis (10 s) ca.1.5.- 20.6.		

* med samfunnsvitenskapelig metode (6 studiepoeng)

** med samfunnsvitenskapelig metode (5 studiepoeng)

1. studieår

Politikk, samfunn og velferd

20 studiepoeng (inkl. 6 studiepoeng samfunnsvitenskapelig metode)

Mål

Formålet med modulen er å gi studentene en grunnleggende forståelse for oppbyggingen av viktige samfunnsinstitusjoner og hvordan de fungerer. Faget skal gi innsikt i politiske prosesser, vilkårene for demokrati og i velferdspolitikken idégrunnlag, utvikling og utfordringer. Kunnskap om teori- og metodegrunnlag i samfunnsforskningen skal danne basis for innsikt i norsk samfunnsliv, med vekt på forholdet mellom politikk og samfunn. Gjennom undervisningen i samfunnsvitenskapelig metode skal studentene få innsikt i metoder som samfunnsforskere bruker i sitt forskningsarbeid. De skal tilegne seg evnen til å vurdere relevansen av undersøkelser av samfunnsforhold og om resultatene er holdbare, og de skal kunne gjennomføre enkle undersøkelser, blant annet ved hjelp av statistikkprogram.

Innhold

Kurset har 3 hovedemner: samfunnsvitenskapelig metode, politisk styring og velferdspolitik. De to første emnene er felles med kurset Politikk og samfunn (del av 1. år Offentlig styring).

- Samfunnsvitenskapelige grunnbegrep og grunnlagsproblemer.
- Kvantitative og kvalitative metoder. Valg av metode. Undersøkelsesopplegg.
- Innføring i statistikkprogram.
- Politiske enheter og regionale nivåer.
- Sosial og politisk deltakelse. Interesseformidling.
- Organisasjonssamfunnet.
- Politiske partier.
- Statsmakt og statskikk. De politiske institusjonene.
- Demokratiteorier.
- Velferdsstat og velferdssamfunn
- Ideer, utvikling, mål og strategier i velferdspolitikken.
- Den norske velferdsstaten i europeisk sammenheng
- Velferdspolitikken utfordringer

Organisering og arbeidsmåter

Undervisningen i hovedemnene samfunnsvitenskapelig metode og politisk styring er felles med studiet i offentlig styring (1. år). Kurset er lagt til første semester som forelesninger, gruppearbeid og innleveringsoppgaver. For å utvikle forståelse for metodeproblemer og teknikker skal studentene i grupper med maksimum 5 medlemmer gjennomføre en egen undersøkelse knyttet til faglig relevante temaer. Undervisningen i statistikkprogram for PC er knyttet til undersøkelsen. Undersøkelsen og to andre skriftlige arbeider inngår som en del av vurderingen i faget. Studentene får tilbakemelding på de to skriftlige arbeidene (utenom undersøkelsen) forutsatt at de er levert til fastsatte frister og gis muligheter til å forbedre besvarelsene innen kurseksamen.

Vurdering

Studentene skal gjennom kurset levere inn to individuelle skriftlige arbeider på to til tre sider og et skriftlig gruppearbeid i samfunnsvitenskapelig metode (jf. organisering og arbeidsmåter.) Ved avslutningen av kurset vurderes de to skriftlige arbeidene og gruppeundersøkelsen i metode sammen med en skriftlig dagseksamen uten hjelpemidler på 2 timer (mappevurdering). Dagseksamen har form av kunnskapstest med korte svar.

Det benyttes karakterskala fra A til E for bestått, F for ikke bestått. Intern sensor vurderer alle besvarelser. Ekstern sensor benyttes ved tvil om besvarelser er bestått og til stikkprøver av ca. 20% av besvarelsene. Alle de tre skriftlige arbeidene og dagseksamen må være vurdert til bestått for at modulen skal være bestått.

Ved ny/utsatt eksamen skal studentene levere et nytt sett med skriftlige arbeider og gjennomføre en ny kunnskapsprøve (dagseksamen).

Pensum

*Bjørklund, Tor (2001) Hvor godt egnet er "skillelinjemodellen" til å forklare norske velgeres partivalg i tidsrommet 1945 - 1997? i *Tidsskrift for samfunnsforskning* nr. 1. 2001 (27 s)

*Eriksen, Erik Oddvar: Den offentlige dimensjon. Tano, Oslo, 1993. Kap. 7. (25 s)

Hatland, Aksel, Kuhnle, Stein og Romøren, Tor Inge (red): Den Norske velferdsstaten. Gyldendal Akademisk, Oslo 2001 (235 s)

Halvorsen, Knut: Grunnbok i helse- og sosialpolitikk. 2. utgave. Universitetsforlaget, Oslo 2002. Kap. 1, 2, 8 og 10 (154 s)

Jacobsen, Dag Ingvar: Hvordan gjennomføre undersøkelser. Innføring i samfunnsvitenskapelig metode. Høyskoleforlaget, Kristiansand 2000 (ca. 400 s)

*NOU 2001:3 "Velgere, valgordning, valgte" Kap. 4 og 5 (35 s.).

Nyseth, Torill og Aarsæther, Nils: Nærdemokrati. Teori og praksis. Det norske samlaget, Oslo 2002. Kap. 1, 2, 3, 4, 8 og 10 (63 s)

*Nystad, Jens Fredrik/Solerød, Hans: Samfunnsgeografi. Gyldendal, Oslo, 1997. kap. 2 (20 s)

Sandberg, Nina: Stats- og kommunalkunnskap. En innføring. Spartacus, Oslo 1997. kap. 1-5 (70 s)

*Selle, Per (1999): "Sivilsamfunnet tatt på alvor" s. 64-88 i Østerud, Øyvind (m.fl.) (1999) "Mot en ny maktutredning" Ad Notam Gyldendal, Oslo (24 s)

*Statistisk Sentralbyrå: Sosialt Utsyn 2000. s. 7-35 (28 s)

*Valen, Henry: Partiutvikling og sosial struktur. Kap. 4 i Valg og politikk- et samfunn i endring. NKS-forlag, Oslo, 1992 (17 s)

*Østerud, Øyvind: Statsvitenskap, innføring i politisk analyse., Universitetsforlaget Oslo, 1996, Kap. 7 og 14 (23 s)

Østerud, Øyvind: Invitasjon til statsvitenskap. Universitetsforlaget, Oslo 1996 (170 s)

Aardal, Bernt (m.fl) (1999) Velgere i 90-årene. NKS-folaget, Oslo. Kap. 3, 4 og 10. (75 s)

*Østerud, Øyvind: Globalisering og nasjonalstaten. Ad Notam Gyldendal Oslo, 1999. kap. 6 (12 s)
Til sammen ca. 1350 sider * = artikler som blir kopiert og solgt i kompendium

Forvaltningsrett

10 studiepoeng

Mål

Studenten skal tilegne seg grunnleggende innsikt i og forståelse for juridisk metode. Studenten skal særlig oppøve evnen til å se rettslige problemstillinger og drøfte og ta stilling til disse. Studenten skal videre tilegne seg innsikt i de alminnelige rettsreglene og de rettslige prinsippene som gjelder forvaltningens virksomhet.

Innhold

A. Rettskildelære

- juridisk metode
- sentrale begreper
- rettssystematikk
- rettsapparatet

B. Forvaltningsrett

- Forvaltningsorganer og forvaltningsvirksomhet
 - Forvaltningsapparatet
 - Oppgaver
 - Generelle hensyn
- Det rettslige grunnlaget for forvaltningens virksomhet
 - Grunnbegreper og hovedprinsipper
 - Legalitetsprinsippet
 - Organisasjons- og instruksjonsmyndighet
 - Delegasjon
 - Forvaltningsskjønnet
- Forvaltningsloven
 - Habilitet, taushetsplikt, veiledningsplikt
 - Forhåndsvarsel, utredningsplikt, innsynsrett
 - Begrunnelse og underretning
 - Klage og omgjøring
- Offentlighetsloven
- Personopplysningsloven
- Ugyldighet, tilsyn og kontroll med forvaltningen

Organisering og arbeidsmåter

Undervisningen foregår i løpet av første semester. I kurset brukes studentaktive læringsformer som skriftlige oppgaver, muntlig fremføring, gruppearbeid og seminarer etc. I tillegg blir det holdt forelesninger. De skriftlige oppgaven inngår i vurderingen i faget. Studenten får individuell tilbakemelding på de skriftlige arbeidene, forutsatt at de er levert til fastsatte frister og de gis mulighet til å forbedre arbeidene innen eksamen.

Vurdering

- Innleveringsoppgaver

Studenten skal gjennom kurset levere 2 skriftlige arbeider (jf organisering og arbeidsformer). Oppgavene teller ½ av endelig karakter.

- Skriftlig dagseksamen på 4 timer. Denne teller ½ av endelig karakter.

Tillatte hjelpemidler til dagseksamen er Norges lover og andre ukommenterte samlinger og særtrykk av lover og forskrifter.

Det benyttes karakterskala fra A til E for bestått, F for ikke bestått. Intern sensor vurderer alle besvarelsene. Ekstern sensor benyttes ved tvil om besvarelser er bestått og til stikkprøver av ca. 20% av besvarelsene. Alle oppgavene må være vurdert til bestått for at kurset skal være bestått. Ny/utsatt eksamen tas i den(de) delen(e) som ikke er bestått.

Pensum

(med forbehold om mindre endringer)

Eckhoff, Torstein/ Smith, Eivind: Forvaltningsrett, Tano, 7 utg. 2003. Del I, del 2 kap. 6, 8, 9 og 10 del 3, del 4 kap. 15-20 og 22, del 5 kap. 23, del 6 kap. 29, 30, 32, 33 (I) og (IV) (ca. 300 s)

Boe, Erik: Innføring i juss, Bind I, Tano 1996 kap. 2(2.1-2.2), 3, 4, 5(5.1-5.4), 7 og 13 (60 s) *

Boe, Erik: Innføring i juss, Bind II, Tano 1993 kap. 42.2- 42.5 (43 s)*

Lilleholt, Kåre (red): Knophs oversikt over Norges rett, Universitetsforlaget, 11 utgave 1998: §§ 1-3, 7-13, 110-116 (96 s)*

Os, Audvar/ Overå, Oddvar/ Pedersen, Odd Jarle: Forvaltningsloven og kommunene, Kommuneforlaget, 4 utgave 2001, kap.5 (20 s) *

Schartum, Dag Wiese: Lov om behandlings av personopplysninger, Lov og Rett nr.9, 2000 (23 s) *

Torvund, Olav: Internett som ressurs for jurister, Lov og Rett nr. 1, 1998 (9 s)*

H-2112: Rundskriv fra KRD, mai 2000. Taushetsplikt for folkevalgte (16 s)*

* Materiale samlet i kompendium som blir solgt i Penelope bokhandel

Organisering av velferdsforvaltningen

15 studiepoeng

Mål

Studentene skal tilegne seg grunnleggende kunnskap om organisasjoners virkemåte. De skal spesielt utvikle forståelse for hvordan offentlige velferdsorganisasjoner fungerer og hvordan velferdsapparatet er strukturert sett i forhold til målene i velferdspolitikken. Studentene skal videre tilegne seg innsikt i samordningsbehov og samarbeidserfaringer mellom velferdsetatene og oppnå kunnskap om brukernes erfaringer med tjenestene.

Innhold

Organisasjonsteori

- Organisasjoners mål og struktur
- Organisasjonskultur
- Organisasjon og omgivelser
- Kommunikasjon og beslutningsprosesser
- Læring og endring i organisasjoner
- Organisasjonpsykologiske perspektiver

Organisering av velferdsforvaltningen

- Oppgave- og ansvarsfordeling mellom forvaltningsnivåer
- Velferdsforvaltningens utvikling og hjelpeapparatets utforming
- Sektorisering, samarbeid og tverretattlig samordning
- Brukerne og hjelpeapparatet

Organisering og arbeidsmåter

Undervisningen gis i andre semester, 1. studieår. Undervisningsformen veksler mellom forelesninger og gruppearbeid. Gjennom kurset leverer studentene 2 skriftlige arbeider på 2-5 sider. Studentene får individuell tilbakemelding på oppgavene, forutsatt at de er levert til fastsatte frister, og de gis muligheter til å forbedre arbeidene innen kurseksamen.

Vurdering

De to innleverte skriftlige arbeidene inngår i vurderingsgrunnlaget. Ved avslutningen av kurset vurderes de to skriftlige arbeidene sammen med en skriftlig dagseksamen uten hjelpemidler på 2 timer. Dagseksamen har form av en kunnskapstest med korte svar.

Det benyttes karakterskala fra A til E for bestått, F for ikke bestått. Intern sensor vurderer alle besvarelser. Ekstern sensor benyttes ved tvil om besvarelser er bestått og til stikkprøver av ca. 20% av besvarelsene. Begge skriftlige arbeider og dagseksamen må være vurdert til bestått for at kurset skal være bestått.

Ved ny/utsatt eksamen skal studentene levere et nytt sett med skriftlige arbeider og gjennomføre en ny kunnskapsprøve (dagseksamen).

Pensum

(med forbehold om mindre endringer)

Jacobsen, Dag I. og Thorsvik, Jan (2002): Hvordan organisasjoner fungerer. Bergen, Fagbokforlaget. 413 s

*NOU 2000:22: Om oppgavefordelingen mellom stat, region og kommunene, Oslo, KRD. Kap. 5, s. 60 - 79, 20 s

Sandberg, Nina (1997): Stats- og kommunalkunnskap. Spartacus Forlag. Kap. 6-7, 30 s

*Bleiklie, Ivar, Knut Dahl Jacobsen og Jan Thorsvik (1997): Forvaltningen og den enkelte, i Christensen og Egeberg (red.): Forvaltningskunnskap. Tano Aschehoug (30 s)

Repstad, Pål (red) (1993): Dugnadsånd og forsvarsverker. Tverretattlig samarbeid i teori og praksis. Tano. Kap. 2, 6 og 12 (80 sider)

Pedersen, Jan-Tore (1996): Klientene og den offentlige sandkasse. Kampen om etatsgrensene og resultatene av å rive dem. Kommuneforlaget (160 sider).

Pedersen, Jan-Tore: Rehabilitering av velferdsforvaltningen. Arbeidslinjen – klienteffekt - samordning. Kommuneforlaget 2002. Kap 1 og 5 (60 sider)

*Pedersen, Jan-Tore (1993): Organisering av tiltakene: konflikt og samarbeid kap. 3 i Jan-Tore Pedersen: Arbeid- eller tvangsarbeid. Resultater av arbeidsmarkedstiltak for unge sosialklienter og rusmiddelmisbrukere. Universitetsforlaget. (25 sider)

St.meld. nr. 14 (2002-2003) Samordning av Aetat, trygdeetaten og sosialtjenesten Kap. 2, 3 og 5 (50 sider)

Innføring i samfunnsøkonomi

15 studiepoeng

Mål

Studentene skal tilegne seg innsikt i samfunnsøkonomiens virkemåte, herunder økonomiske mekanismer og vurderinger som kan knyttes til velferdsordninger. De skal skaffe seg grunnleggende ferdigheter i økonomisk analyse av offentlig politikk ved å oppøve evne til å se formål, kostnader og utilsiktede virkninger av offentlig politikk i sammenheng. Et siktemål er at studentene trener opp sin evne til å se tiltak rettet mot individer i et bredere samfunnsmessig perspektiv.

Innhold

- Grunnleggende økonomiske begreper og sammenhenger
- Kriterier for effektiv ressursbruk
- Markedsøkonomiens virkemåte
- Makroøkonomi og stabiliseringspolitikk
- Økonomiske analyser av offentlig politikk
- Trygder og andre velferdsordninger
- Arbeidsmarkedet: institusjonelle forhold, lønnsdannelse, arbeidsledighet

Organisering og arbeidsmåter

Undervisningen gis i form av forelesninger, gruppearbeid og en frivillig innleveringsoppgave med tilbakemelding. I tillegg inngår en skriftlig innleveringsoppgave som en del av vurderingen i faget.

Vurdering

Studentene skal i løpet av kurset levere inn et skriftlig arbeid. I tillegg holdes en skriftlig dagseksamen uten hjelpemidler på 3 timer. Det innleverte arbeidet teller 1/3 av samlet karakter, dagseksamen teller 2/3.

Det benyttes karakterskala fra A til E for bestått, F for ikke bestått. Intern sensor vurderer alle besvarelser. Ekstern sensor benyttes ved tvil om besvarelser er bestått og til stikkprøver av ca. 20% av besvarelsene.

Ny/utsatt eksamen tas i den delen som ikke er bestått.

Pensum

Steigum, Erling (2003): Moderne makroøkonomi. Oslo: Gyldendal akademisk. (Under utgivelse. Utdrag fastsettes senere)

Ringstad, Vidar (2000): Samfunnsøkonomi og økonomisk politikk. Kap. 1,2,3,4, 5.1, 6, 7.1-7.3, 8.1-8.3, 9, 10.1-10.3, 11, 12, 13. Oslo: Cappelen Akademisk forlag (200s)

Torp, H., Erling Barth og Olav Magnussen (1994): Arbeidsmarkedsøkonomi. Kap. 1-7. Stavanger: Rogaland Mediesenter. (110 s)

Kompendium på inntil 100 sider med artikler, offentlig dokumentasjon

2. studieår

Velferdsrett

15 studiepoeng

Mål

Studentene skal tilegne seg grunnleggende kunnskap om og forståelse av sentrale velferdsrettslige regler og forvaltningsrettslige hovedprinsipper, og hvilke hensyn som ligger bak disse. Studentene skal også tilegne seg innsikt i verdier og verdikonflikter innenfor velferdsretten. Brukerperspektivet vil stå sentralt.

Innhold

- Rettssikkerhetsprinsipper, integritetsvern og brukermedvirkning
- Arbeid og trygdeytelser ved arbeidsløshet
- Trygdeytelser ved sykdom
- Trygdeytelser på grunn av barneomsorg og familiesituasjon
- Folketrygdens pensjonssystem
- Rett til utdanning
- Rett til økonomisk sosialhjelp og sosiale tjenester
- Rett til helsetjenester og pasientrettigheter for øvrig
- Oversikt over barnevernstjenesteloven
- Oversikt over gjeldsordningsloven
- Saksbehandlings- og klageregler
- Skjønnsutøvelse

Organisering og arbeidsmåter

I kurset brukes studentaktive læringsformer som skriftlige oppgaver, muntlig fremføring, gruppearbeid og seminarer etc. I tillegg blir det holdt forelesninger. Skriftlige oppgaver inngår i vurderingen i faget. Studenten får individuell tilbakemelding på de skriftlige arbeidene, forutsatt at de er levert til fastsatte frister og de gis mulighet til å forbedre arbeidene innen eksamen.

Vurdering

Utarbeides høsten 2003

Pensum

Utarbeides høsten 2003. Nedenfor følger noen aktuelle titler:

Kjønstad, Asbjørn og Aslak Syse (2001): Velferdsrett I. Oslo: Gyldendal Akademisk.

Kjønstad, Asbjørn og Aslak Syse (red.) (2003): Velferdsrett II. Oslo: Gyldendal Akademisk

Brukermedvirkning og samhandling

15 studiepoeng

Mål

Studentene skal oppøve sin evne til å bistå brukeren i å mobilisere egne ressurser, påvirke og ta ansvar for egen livssituasjon. De skal tilegne seg kunnskap om rammebetingelser for medvirkning i ulike sammenhenger og utvikle innsikt i forutsetninger, muligheter og begrensninger for medvirkning samt hvilke konsekvenser brukermedvirkning kan ha på samfunns- og organisasjonsnivå.

Innhold

- Sentral kommunikasjonsteori – fra monolog til dialog; strukturelle utfordringer: makt og avmakt; kommunikasjon i et flerkulturelt perspektiv
- Samhandling i velferdsyrker
- Grunnleggende samtaleferdigheter
- Utviklingen av brukermedvirkning
- Brukermedvirkning som politisk krav
- Forvaltningsreformer (New Public Management) og brukermedvirkning
- Empowerment som tenkemåte – brukermakt og avmakt
- Metoder for bruker medvirkning

Organisering og arbeidsmåter

Undervisningen veksler mellom forelesninger og studentaktive læringsformer som skriftlige oppgaver, gruppearbeid og muntlige presentasjoner.

Vurdering

Utarbeides i løpet av høsten 2003

Pensum

Utarbeides i løpet av høsten 2003. Nedenfor følger noen aktuelle titler:

Solheim Liv J og Bjarne Øvrelid (2001): Samhandling i velferdsyrke. Bergen: Fagbokforlaget

Rønning Rolf og Liv J Soheim (1998): Hjelp på egne premisser? Om brukermedvirkning i velferdssektoren. Oslo: Universitetsforlaget

Askheim, Ole P (2003): Fra normalisering til empowerment. Oslo: Gyldendal Akademisk. Kap. 7 og 10.

Velferdssosiologi og psykologi

10 Studiepoeng

Mål

Studentene skal tilegne seg sosiologiske og sosialpsykologiske begreper som gir grunnleggende forståelse for sosiale problemer og avvik. De skal oppnå innsikt i sammenhenger mellom levekårsutvikling og sosiale problemer. Videre skal studentene tilegne seg forståelse for samspillet mellom menneske og omgivelser, og for menneskers ulike reaksjoner og mestringsevne i ulike livssituasjoner.

Innhold

- Sosiologiske grunnbegreper
- sosialisering; avvik og stempling; krise og mestring
- Levekår og sosial ulikhet
- Familiemønstre og sosiale nettverk
- Sosiale problemer: sysselsetting, fattigdom, bolig, isolasjon, kriminalitet
- Makt og avmakt i sosiale relasjoner

Organisering og arbeidsmåter

Undervisningen veksler mellom forelesninger og studentaktive læringsformer som skriftlige oppgaver, gruppearbeid og muntlige presentasjoner.

Vurdering

Utarbeides i løpet av høsten 2003

Pensum

Utarbeides i løpet av høsten 2003. Nedenfor følger en foreløpig liste med noen aktuelle titler:

Garsjø, Olav (2001): Sosiologisk tenkemåte. Oslo: Gyldendal Akademisk. Utvalgte kap.

Halvorsen, Knut (2001): Sosiale problemer. En sosiologisk innføring. Bergen: Fagbokforlaget.

Halvorsen, Knut (2002): Grunnbok i helse- og sosialpolitikk. Oslo: Tano Aschehoug. Utvalgte kap.

Arbeidsmiljø og arbeidsrett

10 Studiepoeng

Mål

Studentene skal tilegne seg kunnskap om trekk ved arbeidsmarkedet og kjennetegn ved arbeidsliv og arbeidsmiljø som har betydning for velferd og helse. De skal oppnå innsikt i arbeidslivets rammebetingelser, spilleregler og muligheter som grunnlag for samhandling med arbeidsgivere og brukere. Videre skal studentene tilegne seg kunnskap om arbeidsrettslige forhold knyttet til ansattes rettigheter og plikter og til arbeidsmiljø.

Innhold

- Arbeidsmarkedets virkemåte
- Arbeid og yrkesdeltakelse i sosiologisk perspektiv
- Fysisk og psykososialt arbeidsmiljø. Belastninger og utstøting
- Arbeidsmedisinsk epidemiologi
- Oppfølging av utsatte arbeidstakere og samarbeid med arbeidsgivere
- Inkluderende arbeidsliv
- Arbeidsrett:
 - Oversikt over arbeidsforholdets rettsregler, rettskilder og sentrale begreper
 - Rekruttering; rettigheter og plikter; permisjon og permittering
 - Opphør av arbeidsforhold
 - Tariffavtaler: Organisasjonsrett, fohandlingsrett
 - Arbeidsmiljøbestemmelser

Organisering og arbeidsmåter

Undervisningen veksler mellom forelesninger og studentaktive læringsformer som skriftlige oppgaver, gruppearbeid og muntlige presentasjoner.

Vurdering

Utarbeides i løpet av høsten 2003

Pensum

Utarbeides i løpet av høsten 2004. Nedenfor følger noen aktuelle titler:

Engelsrud, Gerd (2003): Styring og vern – arbeidsrett i kommuner og fylkeskommuner. Oslo: Cappelen

Forseth, Ulla og B. Rasmussen (red.) (2002): Arbeid for livet. Oslo: Gyldendal Akademisk.

Colbjørnsen, Tom: Arbeidsmarkedsetaten i spenningsfeltet mellom velferds- og næringspolitikk. Dilemmaer ved et 100-års jubileum. Arbeidsmarkedsetatens jubileumsskrift. Arbeidsdirektoratet 1997 (20 sider).

Hernes, Thorgeir, Kathryn Stiles, Gunvor Bollingmo (red.) (1996): Veien til en vanlig jobb. Nytt perspektiv på attføring. Oslo: Ad notam Gyldendal

Nilssen, Tore (red): Mot et bedre arbeidsliv. Fagbokforlaget 1998. (68 sider)
(Helland Hammer, Tove , Kjell Nytrø og Per Øystein Saksvik: Hva er arbeidsmiljø? En gjennomgang av begrepet

Dahl-Jørgensen Carla og Johan Elvemo: Hjemme langt hjemmefra: Globalisering og arbeidsliv uten grenser

Berg, Anne Jorunn: Fra automatiseringsspøkelset til kyborgvirkelighet? Om teknologisk determinisme og hverdagslig teknologibruk.

NOU 1999: 34: Nytt millennium - nytt arbeidsliv? Trygghet og verdiskaping i et fleksibelt arbeidsliv. Innstilling fra Arbeidslivsutvalget (96 sider).

Praksis

10 studiepoeng

Mål

Studentene skal i praksisperioden få erfaring med relevante arbeidsoppgaver i velferdsforvaltningen. Ved å se sammenhenger mellom teori og praksis og praktisere ferdigheter knyttet til rollen som profesjonell velferdsforvalter i møte med brukere skal studentene legge et grunnlag for helhetlig tenkning og problemløsning. Veiledning skal bidra til at studenten utvikler en reflekterende og analyserende holdning til seg selv, praksisstedets arbeidsområde og praksis. Studenten skal tilegne seg oversikt over styringsstruktur og administrative oppbygging av den organisasjonen de har praksis i. De skal også tilegne seg nærmere kunnskap om hvordan organisasjonen fungerer i forhold til sine omgivelser spesielt andre deler av velferdsforvaltningen.

3.studieår

Sosialmedisin og rehabilitering

10 Studiepoeng

Mål

Studentene skal tilegne seg kunnskaper om helsemessige forhold og utbredelsen av sykdommer med relevans for velferdspolitiske tiltak. De skal erverve forståelse av sammenhenger mellom levekår og helse. Ut fra dette skal studentene oppnå innsikt i vurdering av velferdspolitiske tiltak og ytelser på grunnlag av helsetilstand og funksjonsevne. De skal også tilegne seg en grunnleggende forståelse for rehabilitering som tverrfaglig virksomhet i forhold til mennesker i ulike livssituasjoner og med ulik sosial og kulturell bakgrunn.

Innhold

- sosial epidemiologi
- helsebegrep, sykdomsoppfatning og medikalisering
- helse og sosial ulikhet, flerkulturelle perspektiver
- rusproblemer
- psykiske lidelser
- aldring
- funksjonsnedsettelse, arbeidsuførhet og funksjonsvurderinger
- rehabilitering, teori og prinsipper

Organisering og arbeidsmåter

Undervisningen veksler mellom forelesninger og studentaktive læringsformer som skriftlige oppgaver, gruppearbeid og muntlige presentasjoner.

Vurdering

Utarbeides i løpet av høsten 2003

Pensum

Utarbeides i løpet av høsten 2003. Nedenfor følger noen aktuelle titler:

Noreik, Kjell og Grete Stang (red.) (2000): Lærebok i sosialmedisin. Oslo: Gyldendal Akademisk. Utvalgte kap.

Kogstad, Ragnfrid Eline (2000): Miljørettet helsevern. Folkehelse, forebygging og samfunn. Bergen: Fagbokforlaget.

Bruerveiledning, utredning og oppfølging

20 studiepoeng

Mål

Studentene skal utvikle en faglig forankret metodikk i veiledningsarbeid med brukere og samarbeidspartnere. De skal utvikle bevissthet om egen væremåte, verdier og holdninger i yrkesutøvelsen, oppøve evne til å få fram brukernes behov og omsette dem i systematisk og målrettet arbeid. Studentene skal utvikle sin evne til å bistå brukere i å mobilisere egne ressurser. De skal også tilegne seg forståelse for tverretattlig innsats i et brukerperspektiv.

Innhold

- Rådgivning og veiledning: begreper og idéologi
- Rollen som veileder - fra monolog til dialog: katalysator; megler; tilrettelegger
- Relasjonskompetanse; kulturanthropologisk forståelse; empati
- Konflikthåndtering
- Ressurskartlegging, identifisering av hjelpebehov
- Ulike tilnærmingsmåter og deres teoretisk forankring
- Samtaleferdigheter
- Planlegging og endringsstrategier
- Langsiktig oppfølging, støtte- og motivasjonsarbeid

Organisering og arbeidsmåter

Undervisningen veksler mellom forelesninger og studentaktive læringsformer som skriftlige oppgaver, gruppearbeid og muntlige presentasjoner.

Vurdering

Utarbeides i løpet av høsten 2003

Pensum

Utarbeides i løpet av høsten 2004. Nedenfor følger noen aktuelle titler:

Inglar, Tron (1999): Lærer og veileder. Oslo: Universitetsforlage

Henriksen, Jan-Olav og Arne Johan Vetlesen (2000): Nærhet og distanse. Grunnlag, verdier og etiske teorier i arbeid med mennesker. Oslo: Gyldendal Akademiske

Johannessen, Eva, Kokkersvold, Erling og Vedeler, Liv (2001) : Rådgivning 2.utgave. Oslo: Gyldendal Akademisk

Kokkinn, Judy (2000): Profesjonelt sosialt arbeid. Oslo: Universitetsforlaget.

Ranger, Marianne N.. (1995): Er det bare meg som roter sånn? Oslo: Universitetsforlaget (2 utg.)

Røkenes, Odd Harald og Hanssen, Per-Halvor (2002): Bære eller bryte. Bergen: Fagbokforlaget

Valgfag

10 studiepoeng

Valgfaget skal innholdsmessig støtte opp under fordypningsoppgaven i 6. semester. Aktuelle valgfag kan være:

Flerkulturell forståelse (deltidsmodul)

Velferdspolitiske strategier/velferdspolitik II (planlagt deltidsmodul)

Deltidsmoduler ved samarbeidende høyskoler som ikke overlapper med studiet for øvrig.

Kurs, fag eller emner på 10 studiepoeng (eller mer) fra offentlig styring, sosialt arbeid eller helsefag kan også godkjennes dersom kurset ikke overlapper med innholdet i bachelor i velferdsfag, f. eks.:

Ledelse og personalansvar (offentlig styring)

Relevante emner fra andre utdanningsinstitusjoner kan godkjennes etter søknad.

Fordypningsoppgave

20 studiepoeng (metodekurs 5 studiepoeng, oppgave 15 studiepoeng)

Mål

Fordypningsoppgaven skal gi studentene trening i å bruke teori og metoder fra studiets fagområder. Gjennom fordypningsoppgaven skal studentene trene sin skriftlige ferdighet og oppøve evnen til å innhente kunnskap for å kunne analysere, vurdere, organisere og framstille denne på en forståelig måte

Videre skal studentene oppøve sine ferdigheter i bruk av samfunnsvitenskapelig metode gjennom kvantitativ og/eller kvalitativ datainnsamling og –analyse. De skal også utvikle evnen til refleksjon om forskningsetiske problemstillinger.

Innhold

A Metodekurs (5 studiepoeng)

Samfunnsvitenskapelig metode med vekt på valg og utforming av problemstilling, kvantitative og kvalitative datainnsamlingsteknikker, analyse og fortolkning av data og forskningsetiske problemstillinger

B Fordypningsoppgaven (15 studiepoeng)

Studentene velger selv et relevant tema fra velferdsforvaltningen. Oppgaven skal inneholde:

- Presentasjon av tema, problemstilling og relevant teori
- Redegjørelse for metodiske problemer, valg av metode og framgangsmåte ved datainnsamling
- Presentasjon og drøfting av resultater

Organisering og arbeidsmåter

Metodekurset gis i starten av semesteret. Med bakgrunn i kurset utarbeider studentene et notat om metodiske problemer og metodevalg som i bearbeidet form skal inngå som metodekapittel i fordypningsoppgaven.

Arbeidet kan utføres individuelt eller i grupper på maksimalt tre studenter. Studentene tildeles veileder senest i løpet av første del av metodekurset (evt. tidligere i forbindelse med valg av tema).

Pensum

Pensum (anbefalt litteratur) til metodekurset utarbeides høsten 2004.

Oversikt over viktige lover, forskrifter og bestemmelser

Disse formelle dokumentene regulerer studiet ved høghskolen. Studentene er derfor forpliktet til å sette seg inn i dem:

- Lov om universiteter og høghskoler
- Forskrift om eksamen ved Høghskolen i Oslo
- Utfyllende bestemmelser om den praktiske gjennomføringen av eksamen ved Høghskolen i Oslo
- Forskrift om adgang til å gå opp til eksamen m.v. som privatist ved Høghskolen i Oslo.
- Den praktiske prosedyren i klagesaker
- Retningslinjer ved behandling av fusk/forsøk på fusk til eksamen
- Vitnemålskontroll for grunnutdanninger ved Høghskolen i Oslo
- Instruks for bruk av IT-utstyr ved Høghskolen i Oslo.

Disse og øvrige gjeldende lover, forskrifter og reglerverk finner du her:

http://www.hio.no/for_studenter/lover_og_regelverk